

5.118 Nanos

Mitja KALIGARIČ

5.118.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje izpolnjuje zahteve zaradi dobro ohranjenih in na veliki površini razvitih kvalifikacijskih habitatnih tipov, pomembno pa je tudi za identifikacijo pokrajine (značilna podoba Nanosa), zaradi sklenjenosti in nefragmentiranosti habitatnih tipov ter zato, ker gre za višjo nadmorsko višino, kjer ni konfliktov na področju kmetijstva, urbanizacije in infrastrukture. Vse naštetu je dodatna utemeljitev za predlog tega pSCI območja.

5.118.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
5130	A	A	A	A	/	
62A0	A	B	B	A	/	
8210	A	B	A	A	/	

5.118.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
5130	140	paša	C	+	5	da	ne	
	141	opuščanje paše	A	-	20	da	ne	
	171	paša drobnice	C	+	5	da	ne	
	180	požiganje	C	+	10	da	ne	občasni požari
	511	daljnovodi (električni)	C	0	1	da	ne	
	971	kompeticija	B	-	20	da	ne	
62A0	101	sprememba kmetijske prakse	B	-	60	da	ne	
	102	košnja	B	+	20	da	ne	
	140	paša	C	+	10	da	ne	
	141	opuščanje paše	A	-	50	da	ne	
	171	paša drobnice	C	+	10	da	ne	
	180	požiganje	B	+	5	da	da	občasni požari
	400	urbanizacija, poseljevanje	C	-	1	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	C	0	2	da	ne	
8210	501	steze, poti, kolovozi	C	-	1	da	ne	
	709	druge in mešane oblike onesnaževanja	C	-	1	da	ne	

5.118.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Glavni cilj varstvenih usmeritev je ponovno vzpostaviti ekstenzivno pašo, predvsem drobnice. Območja z brinom in območja suhih kamnitih travščic prenesejo le zelo ekstenzivno pašo. Za naravovarstvene potrebe, če ne bi bilo možno vzpostaviti ekstenzivne paše, je dober ukrep vsaj čiščenje lesnih vrst (tudi s pašo koz), kjer se te niso že razvile v jedra mladega gozda: tam čiščenje ni več uspešno brez paše. Skalovje je potrebno prepustiti naravnim silam, torej čimbolj brez vsakega poseganja (poti, markacije ipd.).

5.118.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba bi bila vsekakor ekstenzivna paša in »mehki« turizem. Ekstenzivna paša bi temeljila na subvencijah in trženju lokalnih produktov (mlečnih izdelkov, mesa), turizem pa na planinarjenju, rekreaciji, naravoslovnem turizmu in turizmu na bližnjih turističnih kmetijah. Preprečevati je potrebno vožnjo zunaj urejenih poti in omejevati dostop z avtomobili. Kakršnokoli uničenje habitatnih tipov zaradi ekonomsko, krajinsko in biološko nesprejemljivih ukrepov (izgradnja npr. vetrnih elektrarni) ni dopustno.

5.118.6 Ocena zanesljivosti virov

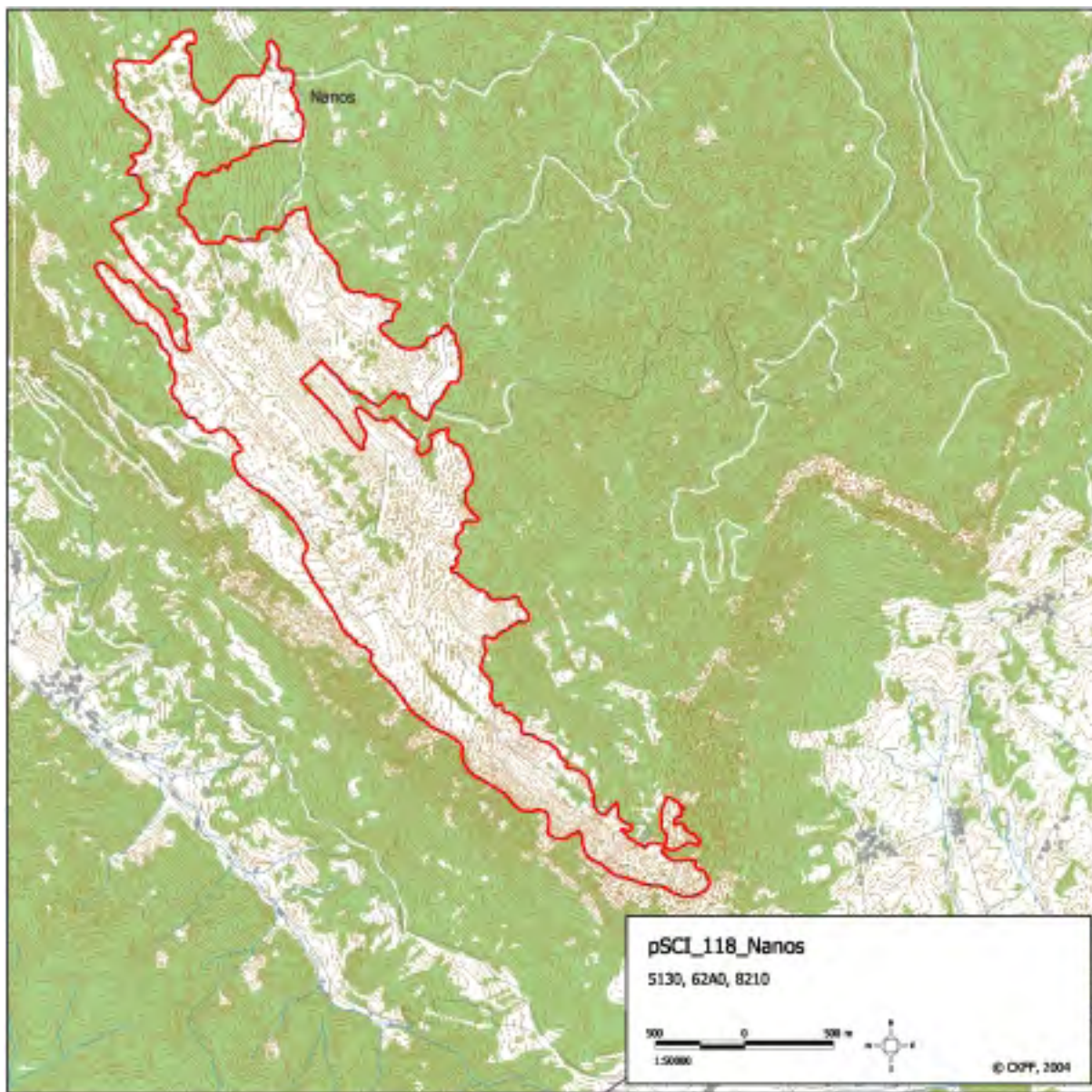
Območje je dobro raziskano, zanesljivost virov je dobra.

5.118.7 Dodatni viri

/

5.118.8 Geografski oris območja

Območje sega na severu od okolice kmetij Margon, Bajc in Abram po travniških površinah proti jugovzhodu čez Lanišče in Grmado, do travnikov v okolici Vojkove koč.

Slika 5.118: Obris območja pSCI.

5.119 Nanos: melišča

Jurij DOBRAVEC

5.119.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Obsežna in solidno ohranjena melišča na prisojnem pobočju Nanosa nad Rebernicami na vzhodnem delu Vipavske doline. Vegetacija vsebuje številne submediteranske vrste. Območje je izpostavljeno mediteranskim vplivom, hkrati pa je nadmorska višina relativno visoka. Ker gre za ena najbolj južnih obsežnejših melišč tega tipa pri nas, smo jih uvrstili v predlog pSCI.

5.119.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8160*	A	A	A	B	DPRIOR	

5.119.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8160*	300	izkop peska in proda (gramoza)	B	-	3	da	ne	potencialno

5.119.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

- ohranjati sedanje stanje;
- nadzor del pri nadelavi novih poti in cest, predvsem začasnih nadomestnih poti, ki običajno niso predvidene v načrtih;

5.119.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ohranja naj se sedanje stanje (brez rabe).

5.119.6 Ocena zanesljivosti virov

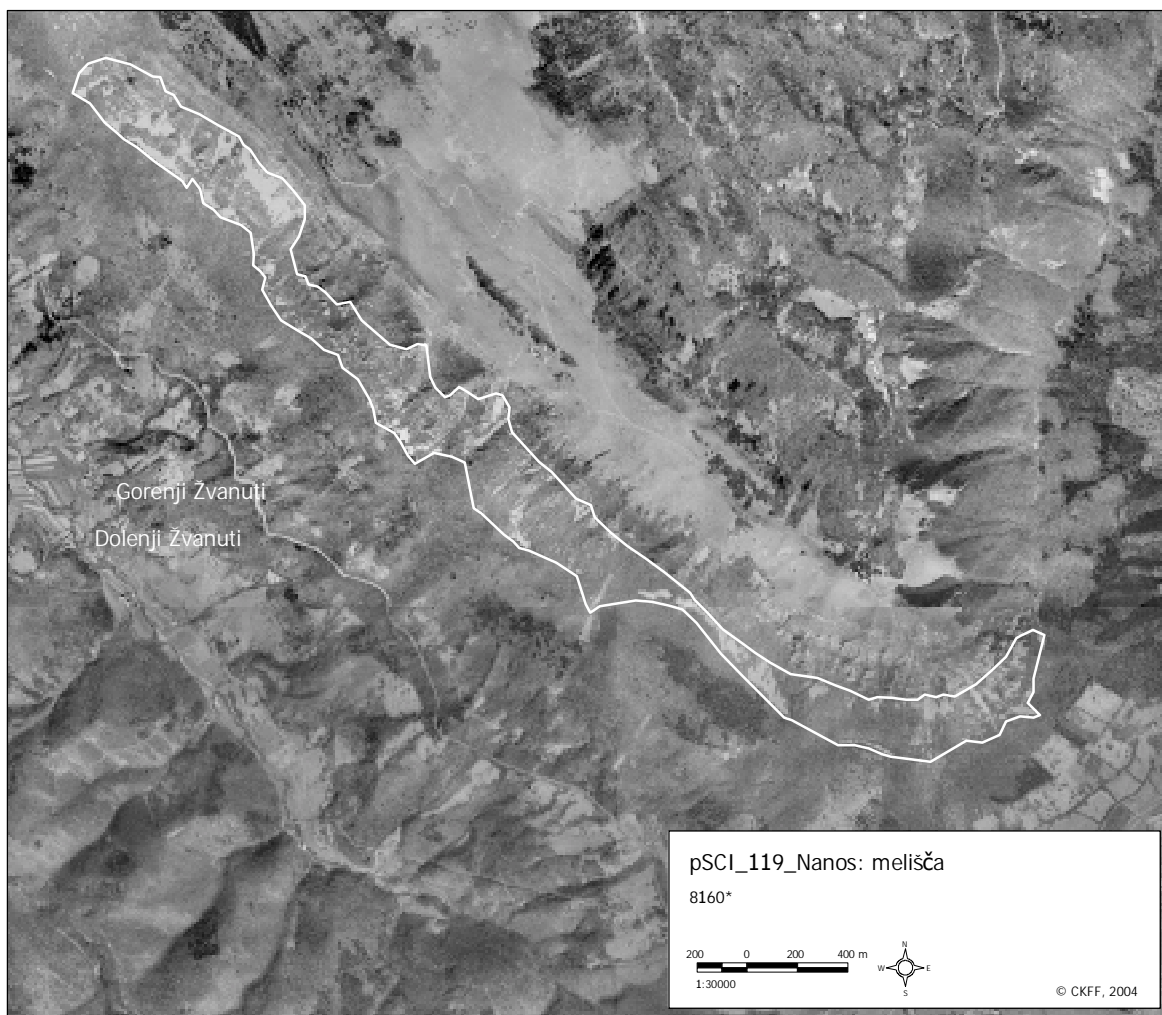
Osebno poznavanje območja.

5.119.7 Dodatni viri

/

5.119.8 Geografski oris območja

Melišče v južnem pobočju Nanosa. Rebernice.

Slika 5.119: Obris območja pSCI.

5.120 Nedelica

Mitja KALIGARIČ

5.120.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za kompleks vlažnih travnikov, ki so ostali izven večjih komasacij in agromelioracij in s tem ohranili vlažnostni režim (visoka podtalnica!) in ekstenzivno rabo ter razdrobljenost. Bližina Črnega lesa, slikovita pokrajina in nekatere rastlinske vrste dajejo temu pSCI območju še posebno vrednost. Združbe zveze *Filipendulion* (EU_6430F) so razvite linijsko, mestoma tudi na večji površini, saj je podtalnica tu visoka. Molinietalni travniki (EU_6410) prehajajo v arenateretalne (EU_6510), pestrost je velika, najdemo tudi redke vrste: močvirska logarica (*Fritillaria meleagris*), sibirska perunika (*Iris sibirica*), luskoplodni šaš (*Carex lepidocarpa*) ter močvirski svišč (*Gentiana pneumonanthe*).

5.120.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	B	B	B	B	DKOMP	
6430F	B	C	B	B	/	<i>Filipendulion</i>
6510	B	B	B	B	/	

5.120.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	100	obdelovanje zemlje	A	-	20	da	ne	
	102	košnja	A	+	70	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	20	da	da	
	120	gnojenje	A	-	40	da	da	
	150	komasacije ipd.	B	-	10	da	da	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	B	-	10	da	ne	
	251	nabiranje rastlin na znanih florističnih lokalitetah	B	-	20	da	ne	
	800	zasipavanje, izsuševanje	A	-	5	da	da	
	803	zasipavanje jarkov, prekopov, mlak, ribnikov, močvirij, glinokopov ali gramoznic	A	-	10	da	ne	
	810	izsuševanje	A	-	10	da	ne	
	811	spreminjanje vodne in obvodne vegetacije z namenom izsuševanja	A	-	10	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	20	da	ne	
952	eutrofikacija	B	-	40	da	ne		
6430F	100	obdelovanje zemlje	B	-	10	da	ne	
	102	košnja	C	0	5	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	B	-	5	da	da	
	120	gnojenje	B	-	5	da	da	
	150	komasacije ipd.	A	-	5	da	ne	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	A	-	5	da	ne	
	810	izsuševanje	A	-	5	da	da	
	811	spreminjanje vodne in obvodne vegetacije z namenom izsuševanja	A	-	5	da	da	
6510	920	osuševanje	B	-	5	da	da	
	100	obdelovanje zemlje	A	-	40	da	ne	

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6510	101	sprememba kmetijske prakse	A	-	40	da	da	
	102	košnja	A	+	40	da	ne	
	110	uporaba pesticidov	C	-	40	da	ne	
	120	gnojenje	A	+	40	da	ne	
	150	komasacije ipd.	A	-	20	da	ne	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	A	-	10	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	20	da	ne	
952	evtrofikacija	B	-	20	da	ne		

5.120.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Pomembno je, da se hidrološki režim ne spreminja, saj bi to lahko privedlo do padca podtalnice in posledično ogrozilo uspevanje travnikov iz zvez *Arrhenatherion* in *Molinion*. Po drugi strani je potrebno vzdrževati primerno ekstenzivno gospodarjenje za omenjena tipa travnikov in jarke ter depresije za uspevanje visokih steblik iz zveze *Filipendulion*. Razbijanja geometrijske strukture teh travšč (uničevanja mejic in depresij) ni dopustno. Ohranjanje omenjenih habitatnih tipov bo prineslo ohranjanje krajinske slike in ciljnih rastlinskih vrst: močvirske logarice (*Fritillaria meleagris*), sibirske perunike (*Iris sibirica*), močvirskega svišča (*Gentiana pneumonanthe*).

5.120.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ekstenzivna košnja, ohranjanje nivoja podtalnice, odsotnost komasacij in hidromelioracij, zmerno gnojenje arenateretalnih in brez gnojenja na molinietalnih travnikih.

5.120.6 Ocena zanesljivosti virov

Viri so zanesljivi, meje območja so postavljene na podlagi osebnega poznavanja.

5.120.7 Dodatni viri

/

5.120.8 Geografski oris območja

Obris viden glede na delež travnikov napram njivam in glede na geometrijo terena na ortofoto posnetkih. Pri vasi Nedelica, Prekmurje.

Slika 5.120: Obris območja pSCI.

5.121 Nerajske luge

Andrej MARTINČIČ

5.121.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Nerajske luge so del Krajinskega parka Lahinja. Botanično najznačilnejši del predstavlja habitatni tip EU_7210* z združbo *Cladietum marisci*, ki tod porašča eno največjih površin v Sloveniji in ima najbogatejšo floristično sestavo. Močvirni travniki v tem območju predstavljajo habitatni tip EU_6410 z združbo *Junco-Molinietum*. Vmes uspevajo tudi nekatere značilnice bazičnih nizkih barij (EU_7230), vendar so samo primešane običajnim močvirskim vrstam in ne tvorijo ustreznih združb. Zato lahko govorimo le o fragmentih habitatnega tipa EU_7230.

5.121.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6410	A	B	A	A	DKOMP	
7210*	A	A	A	A	DRED	
7230	D	C	C	C	DRED	

5.121.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6410	102	košnja	B	+	ON	da	da	ON - ocena ni mogoča; potencialno
	622	sprehajanje, pohodništvo, ježe ...	C	-	ON	da	da	ON - ocena ni mogoča; potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	ON	da	da	ON - ocena ni mogoča; potencialno: 1
7210*	622	sprehajanje, pohodništvo, ježa in kolesarstvo	C	-	ON	da	da	ON - ocena ni mogoča; potencialno
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	ON	da	da	ON - ocena ni mogoča; potencialno: 2

- 1) Razvoj biocenoze je samo potencialna nevarnost, saj je predel že zavarovan kot krajinski park. Redna košnja pa je eden od osnovnih ukrepov za ohranjanje tega pSCI.
- 2) Tudi pri tem habitatnem tipu predstavlja zaraščanje z lesnimi vrstami največjo potencialno nevarnost, saj so vsi drugi vplivi zaradi zaščitene statusa komaj vpoštevanja vredni.

Habitatni tip EU_7230 je razvit samo fragmentarno. Zaradi zaščitene statusa pa so vplivi (Dodatek E SDF) kot »501 (steze, poti, kolovozi)«, »853 (spreminjanje vodostaja)« in posledično »950 (razvoj, sukcesija biocenoza)« samo potencialna nevarnost za sam habitatni tip in neposredno okolico.

5.121.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Območje pSCI je že proglašeno za Krajinski park in tudi ni nobenih vplivov človeka, ki bi delovali destruktivno. Novi status naj zato upošteva dosedanje varstvene usmeritve.

5.121.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Dovoljena naj bo dosedanja raba, kot je predpisana za Krajinski park.

5.121.6 Ocena zanesljivosti virov

Območje pSCI je bilo natančno proučeno v zadnjih letih.

5.121.7 Dodatni viri

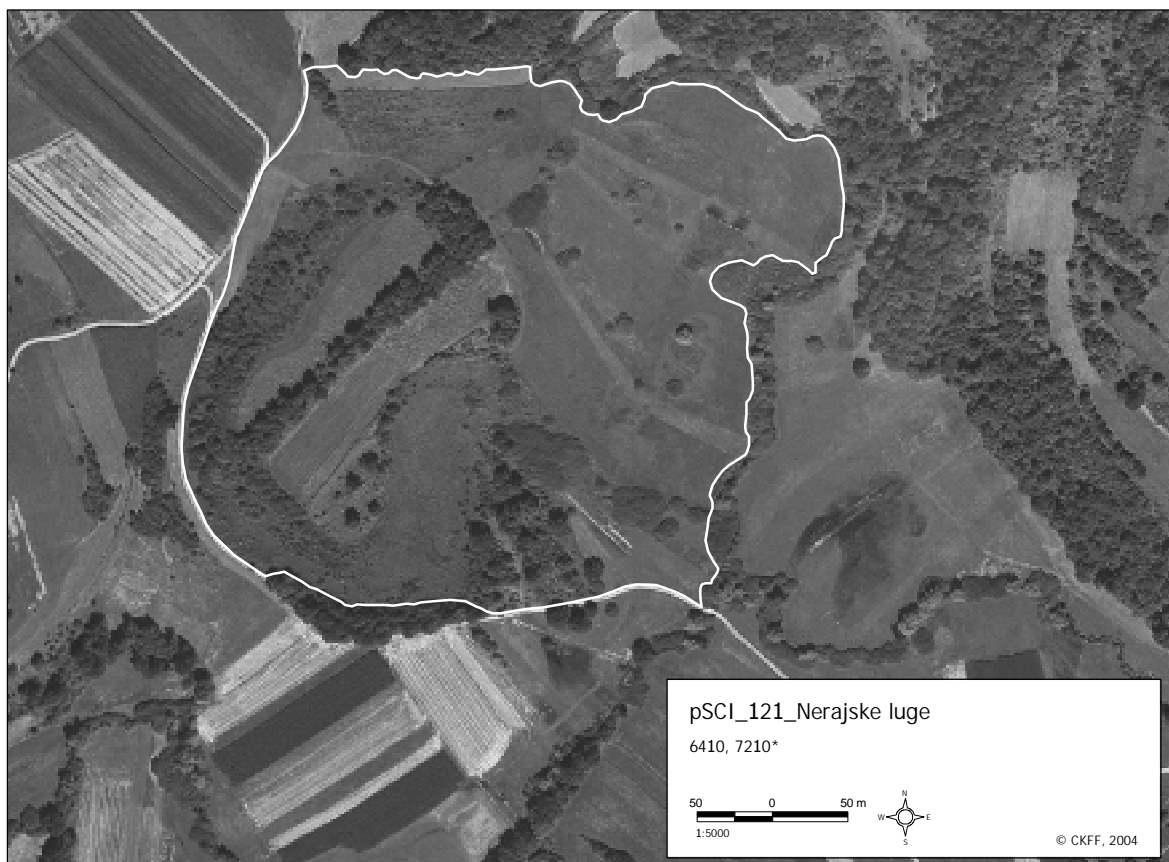
Ivanovič, M., 2000. Krajinski park Lahinja. Proteus, Ljubljana 63(1): 23-28.

Martinčič, A., I. Maher, I. Leskovar, G. Kosi, P. Skoberne & D. Luznar, 1992. Zasnova rajonizacije ekosistemov R Slovenije (Kataster značilnih ekosistemov R Slovenije). II/1 Nizka barja v Sloveniji. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani. 51 str.

Martinčič, A., I. Maher, I. Leskovar, G. Kosi, P. Skoberne & D. Luznar, 1994. Zasnova rajonizacije ekosistemov Slovenije (Kataster značilnih ekosistemov). II/2 Nizka barja v Sloveniji, Opisi barj. Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana. 63 str.

5.121.8 Geografski oris območja

pSCI območje leži v krajinskem parku Lahinja, vzhodno od vasi Veliki Nerajec, pod sotočjem rek Nerajčica in Lahinja. Območje se po vegetaciji dobro loči od okolice.

Slika 5.121: Obrisi območja pSCI.

5.122 Nežica: slap z lehnjakom

Andrej MARTINČIČ, Nejc JOGAN

5.122.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Nežica ali Tišenpoljski slap je približno 15 m visok slap v dveh stopnjah ob cesti Kočevje-Fara, nad kolpsko dolino, na potoku Nežica. Lehnjak, ki v celoti pokriva dolomitno podlago, porašča značilna združba *Cratoneuretum commutati*. Prevladujejo značilne mahovne vrste: *Palustriella commutata* (*Cratoneuron commutatum*), *Hymenostylium recurvirostrum*, *Pellia endiviifolia*, *Conocephalum conicum*. Od cvetnic je navzoča le vrsta *Chaerophyllum hirsutum*. Kljub bližini ceste je slap nedotaknjen in spada med naše največje lehnjakove slapove.

5.122.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
7220*	A	B	A	A	DRED	

5.122.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
7220*	501	steze, poti, kolovozi	B	-	30	da	ne	
	609	druge pristočasne in turistične aktivnosti	B	-	20	da	ne	pikniki
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	ON	da	ne	ON - ocena ni mogoča

5.122.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Popolna zaščita pred vsakim vplivom, turistični ogled možen samo s ceste. Trenutno je od ceste do izvira potoka speljana shojena pot, ki na več mestih pride do same struge potoka oziroma tudi do samega slapa, tako da je lehnjak marsikje, tudi na vrhu slapa, precej poškodovan zaradi pohojenosti. Dostop do lehnjaka na slapu in potoku nad njim je treba preprečiti in z opozorilnimi tablam odvrniti obiskovalce od takega početja.

Nadalje je ob potoku nad slapom na nekaj mestih v neposredni bližini vode postavljenih nekaj klopi, ki bi jih kazalo odstraniti in preusmeriti obiskovalce v gozdiček ob parkirišču pri cesti, kjer so prav tako postavljene klopi.

Nad slapom v potoku je tudi precej podrtega drevja, katerega morebitni negativni vpliv na potok in slap je potrebno preveriti in ustrezno ukrepati.

5.122.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ni dovoljena nobena raba. Z obrobja območja je možno opazovanje slapa in potoka z lehnjakovimi pragovi nad njim vendar brez dostopa do struge oz. slapu.

5.122.6 Ocena zanesljivosti virov

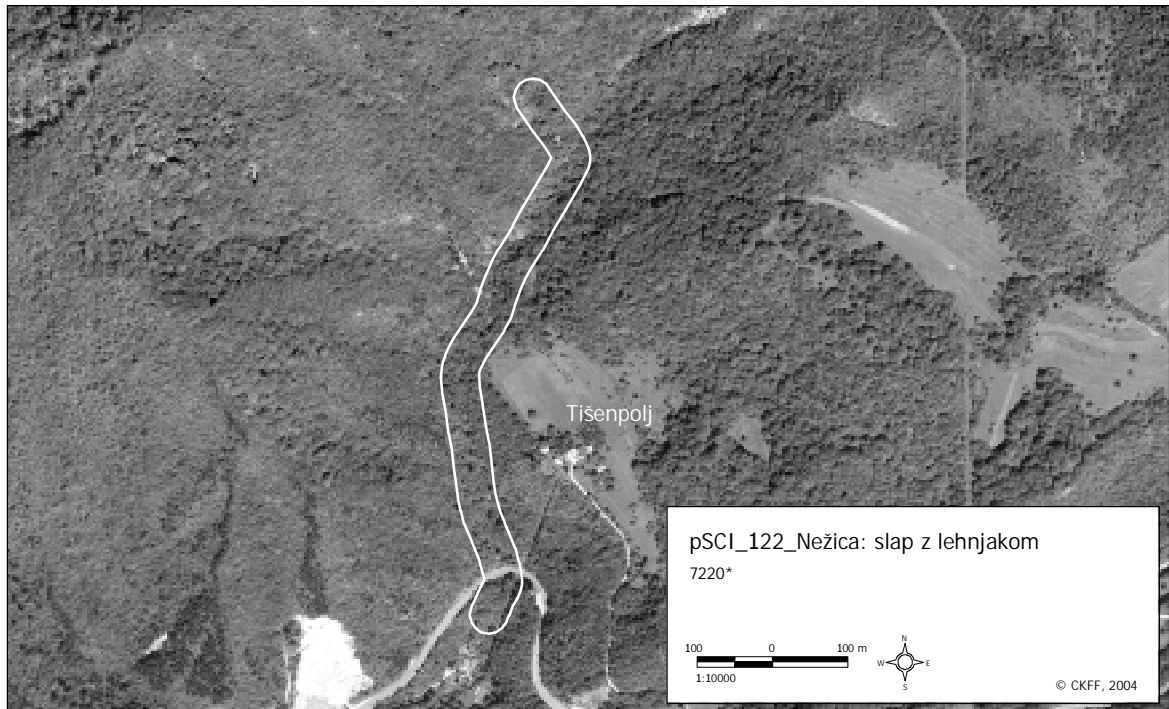
Območje pSCI je bilo raziskano v letih 2003 in 2005.

5.122.7 Dodatni viri

/

5.122.8 Geografski oris območja

pSCI območje leži nad kolpsko dolino tik ob cesti Kočevje-Petrina (Brod na Kupi), na potoku Nežica, na nadmorski višini približno 350 m. Območje je zaradi specifične fiziognomije jasno omejeno.

Slika 5.122: Obris območja pSCI.

5.123 Notranjska: Mali Log

Boštjan ROZMAN

5.123.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje pSCI leži na dinarski planoti med Blokami nad Cerknico in Veliko goro. Gre za obširno območje pretežno košenih srednjeevropskih suhih in polsuhih travišč s prevladujočo pokončno stoklaso (EU_6210) in v manjši meri mezotrofnih do evtrofnih travnikov in pašnikov (EU_6510). Območje je, z izjemo nekaj brunaric, brez naselij, zato je presenetljiv visok delež košenih travnikov. Travnate površine se le mestoma, na težje dostopnih ali strmejših predelih, zaraščajo z lesno vegetacijo. V tej pogosto prevladuje navadni brin (*Juniperus communis*). Območje je sicer slabo raziskano, a zaradi razmeroma nizke stopnje negativnega človekovega vpliva obeta bogato vrstno sestavo.

5.123.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6210	A	B	A	A	/	

5.123.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6210	100	obdelovanje zemlje	C	-	5	da	ne	
	102	košnja	B	+	60	da	ne	
	120	gnojenje	B	-	15	da	P	P - potencialno
	140	paša	C	+	10	da	ne	
	141	opuščanje paše	B	-	5	da	ne	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	C	-	0,5	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	5	da	ne	

5.123.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Potrebna je ustrezna trajnostna raba (glej poglavje 5.123.5).

5.123.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Spodbujanje pozne košnje enkrat do dvakrat letno, ne pred sredino junija in odsotnost gnojenja. Kjer so razviti pašniki, se lahko kot taki ohranjajo brez dodatnega gnojenja.

5.123.6 Ocena zanesljivosti virov

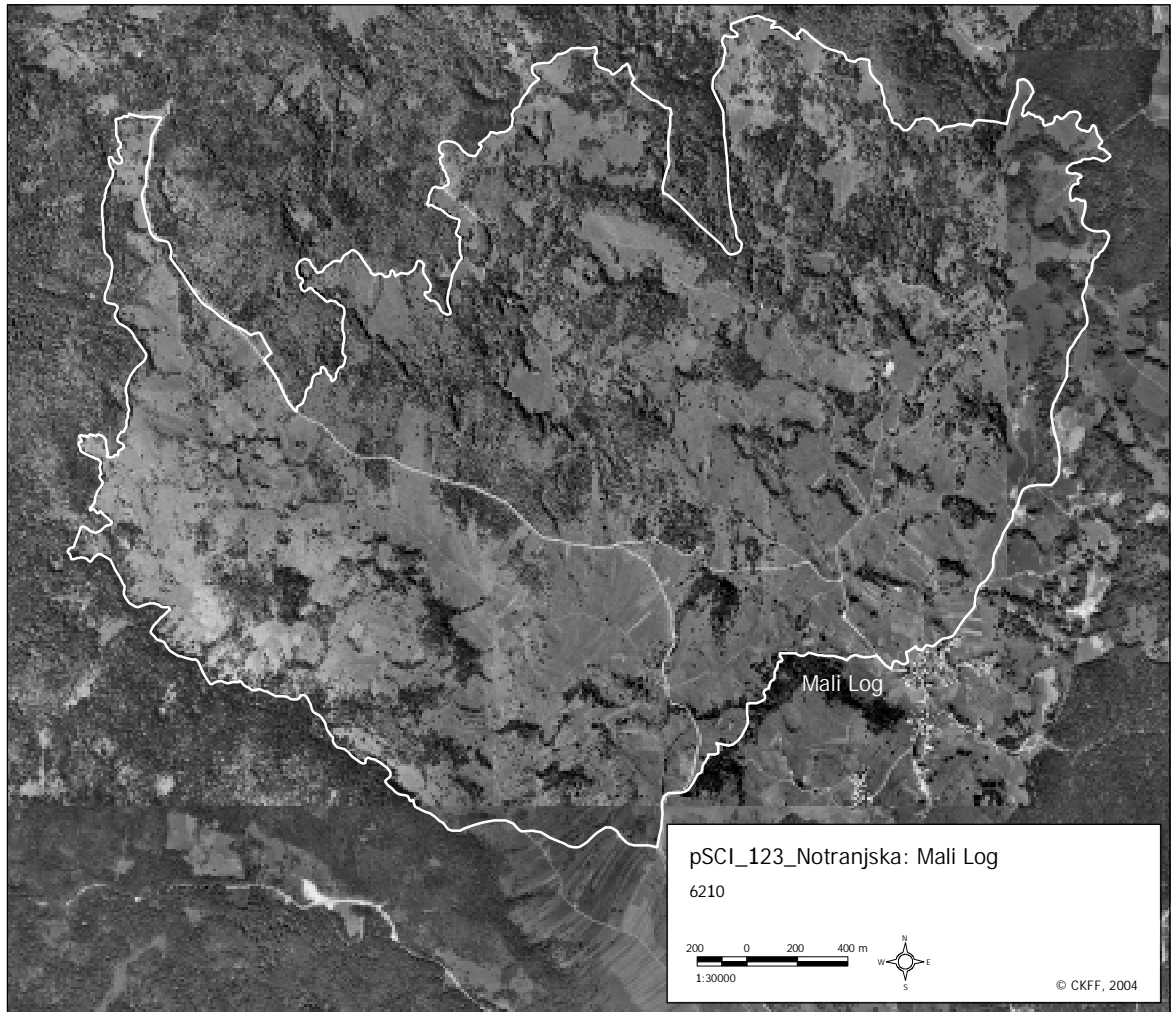
Ogled na terenu 2004.

5.123.7 Dodatni viri

/

5.123.8 Geografski oris območja

Območje pSCI leži v dinarskem fitogeografskem območju Slovenije, na JV robu Bloške planote.

Slika 5.123: Obris območja pSCI.

5.124 Obistove skale (Črna na Koroškem)

Nejc JOGAN

5.124.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gornja Mežiška dolina je s skalovjem kar bogata, še posebej to velja za predel med Žerjavom in Črno, vendar je vegetacija v okolici Žerjava zaradi dolgotrajnega vpliva topilnice svinca in cinka zelo spremenjena. Tako so največje strnjene površine karbonatnega skalovja, poraslega z naravno vegetacijo nad Črno, t.i. Obistove skale, ki segajo prav do črnjanskih hiš. Na razširjenih skalnih policah so razviti fragmenti termofilnega gozda malega jesena in črnega gabra, v glavnem le v obliki grmičevja, na bolj strmih mestih pa skalovje poraščajo kalcifilne združbe skalnih razpok s predalpskim petoprstnikom (*Potentilla caulescens*), pisano vilovino (*Sesleria caerulea*), Hayekovo lepnico (*Silene hayekiana*), avstrijskim siljem (*Peucedanum austriacum*), belo homulico (*Sedum album*) ipd. Tu srečamo eno od najlepše razvitih območij z naskalno vegetacijo v montanskem pasu Slovenije.

5.124.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8210	A	B	A	A	/	

5.124.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8210	401	strnjena urbanizacija	C	-	5	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	10	da	da	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	20 (GO)	da	ne	GO - groba ocena
	702	onesnaževanje zraka	B	-	100	da	da	

5.124.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Večji del pSCI je popolnoma nedostopen in tako predstavljajo morebitno grožnjo kvečjemu plezalci, ki pa imajo v bližnji okolici več urejenih plezališč, ter daljinsko onesnaževanje predvsem iz Žerjava, ki pa se je v zadnjih desetletjih močno zmanjšalo. Vznožje sten je na več mestih dostopno in tu je potrebno postaviti ustrezne razlagalne table in na njih opozoriti tudi na podobna območja v bližnji okolici (npr. silikatno skalovje pri Cvelbarju).

5.124.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Za ohranjanje habitatnega tipa znotraj pSCI raba ni potrebna. Edina možna raba strmega skalovja bi bilo športno plezanje, ki lahko močno negativno vpliva na vegetacijo skalnih razpok, zato je potrebno natančno ugotoviti, ali ta grožnja v resnici obstaja in v primeru obstoja natančno omejiti nadelane smeri ter preprečiti kakršnokoli nadelovanje novih.

5.124.6 Ocena zanesljivosti virov

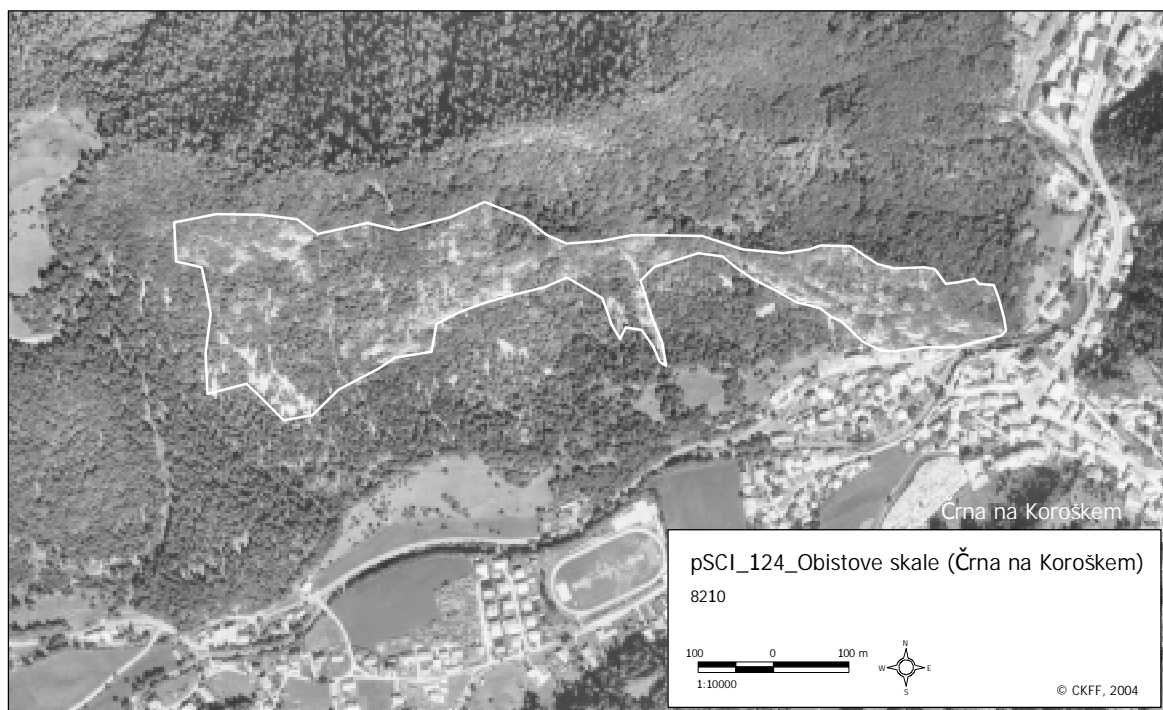
Ogled na terenu 2004.

5.124.7 Dodatni viri

/

5.124.8 Geografski oris območja

Območje obsega strma skalnata južna pobočja jugozahodno nad krajem Črna od prvih hiš tik pod skalovjem na levem bregu Meže v Črni na vzhodu do črte Navršnik-Pristava na zahodu in od nadmorske višine Črne do približno 960 m.

Slika 5.124: Obris območja pSCI.

5.125 Obrh v Loški dolini

Branka TRČAK

5.125.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje zajema potok Mali Obrh od izvira in Loški Obrh, v katerega se Mali Obrh izliva in ponikne v Golobini pri Škriljah in se nato prikaže na površju na Cerkniškem polju kot Obrh. Mali Obrh poleti presahne, medtem ko je v Loškem Obrhu vode več, saj ga poleg Malega napaja še Veliki Obrh. Oba vodotoka sta bogata z rastlinjem, tako s potopljenim in plavajočim kot tudi bolj močvirskim, razvitim bliže bregovom. Predvsem na plitvejših odsekih, kjer voda teče počasi, se razvijejo združbe habitatnega tipa EU_3260. Nekaj zanimivejših vrst, ki so bile najdene na tem območju: navadni sovec (*Oenanthe fistulosa*), velika zlatica (*Ranunculus lingua*), suličastolistni porečnik (*Alisma lanceolatum*), lasastolistna vodna zlatica (*Batrachium trichophyllum*), vodna smrečica (*Hippuris vulgaris*), prerasolistni dristavec (*Potamogeton perfoliatus*), bleščiči dristavec (*Potamogeton lucens*).

5.125.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
3260	A	C	A	A	/	

5.125.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
3260	120	gnojenje	B	-	50	ne	da	
	151	odstranjevanje mejic in grmovja	B	-	60	da	ne	
	211	ribolov s stalnih stojišč	C	-	1	da	ne	
	701	onesnaževanje voda	B	-	50	ne	da	
	850	splošna sprememba hidrografije	B	-				potencialno
	852	sprememba strug tekočih voda	B	-				potencialno
	952	eutrofikacija	B	-	50	ne	da	potencialno

5.125.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Preprečiti je potrebno izpuste odpadnih vod ter vnos hranil in pesticidov zaradi kmetijske dejavnosti. Del bregov je potrebno prepustiti zaraščanju, posamezne dele, ki jih je treba skrbno izbrati, pa se lahko občasno pokosi. Preprečiti je potrebno vnos rib, predvsem tujerodnih vrst.

5.125.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Ekstenzivno kmetijstvo, košen material ob reki je potrebno odstraniti, s čimer zmanjšamo eutrofikacijo. Kakršnakoli druga dejavnost izven območja, ki bi utegnila vplivati na vodno okolje, mora upoštevati blažilno cono vodotokov.

5.125.6 Ocena zanesljivosti virov

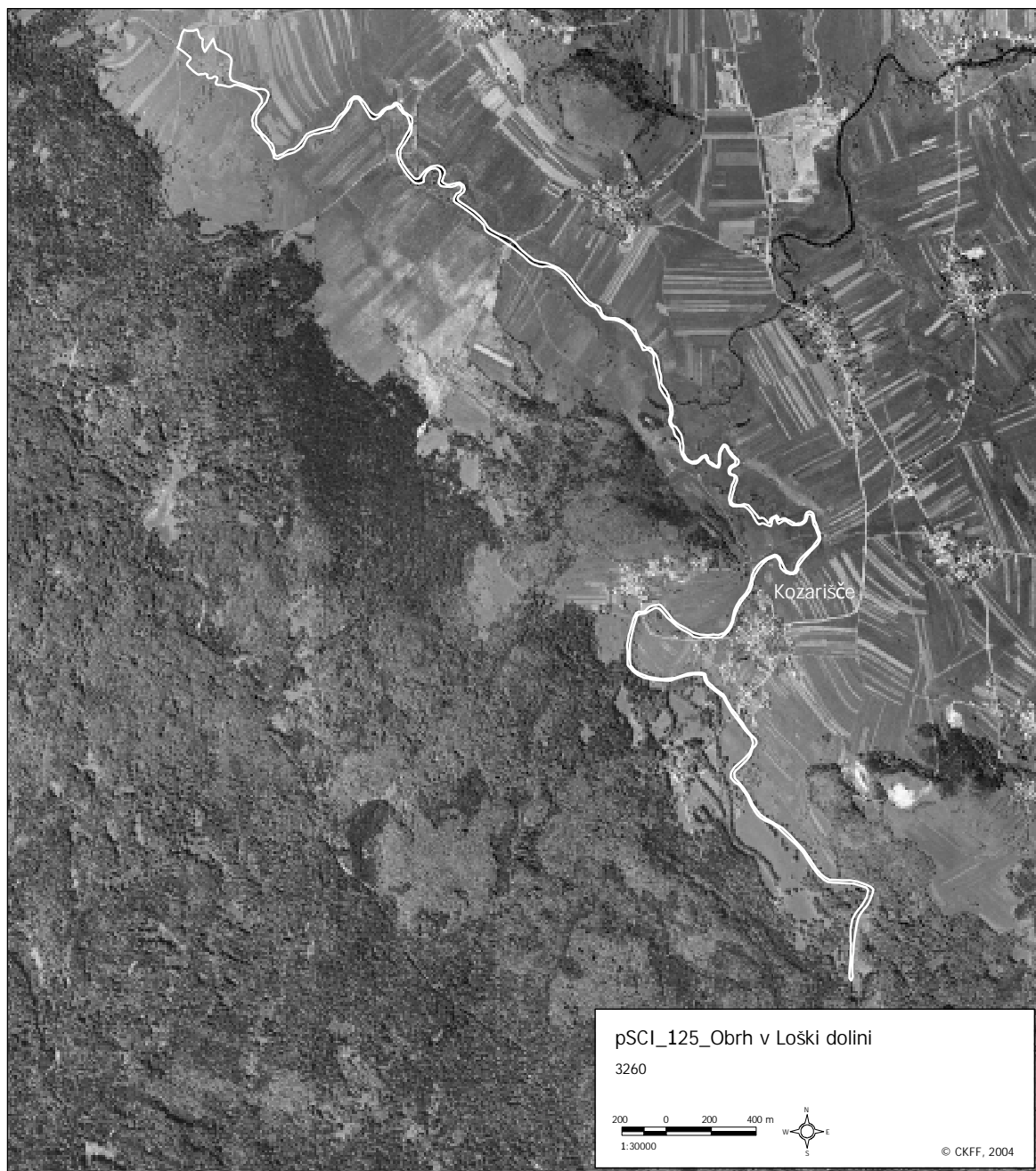
Na posameznih delih Malega in Loškega Obrha je bila leta 2000 popisana flora (Trčak & Rozman 2001).

5.125.7 Dodatni viri

Trčak, B. & B. Rozman, 2001. Poročilo o delu botanične skupine na Mladinskem raziskovalnem taboru Stari trg pri Ložu 2000. V: S. Weldt (ured.), Mladinski raziskovalni tabor Stari trg pri Ložu '00, ZOTKS, Ljubljana. [neobjavljeno].

5.125.8 Geografski oris območja

Območje zajema Mali Obrh od izvira in Loški Obrh, v katerega se Mali Obrh izliva in ponikne v Golobini pri Škriljah.

Slika 5.125: Obris območja pSCI.

5.126 Olševa

Nejc JOGAN

5.126.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Greben Olševe pokrivajo obsežna travišča, ki segajo navzdol do 1800, na nekaj mestih tudi 1600 m nadmorske višine. Večinoma so razvita na južnih pobočjih, kjer je glavni gradnik pisana vilovina (*Sesleria caerulea*), le na zahodnem koncu grebena segajo tudi na severna pobočja. Skupaj s travišči na Raduhi predstavljajo največji kompleks subalpinskih travišč na karbonatu na skrajnem vzhodu jugovzhodnih apneniških Alp.

5.126.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6170	A	B	B	B	/	

5.126.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6170	140	paša	B	+	100	da		1
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da		markirana pot
	622	sprehajanje, pohodništvo, ježa in kolesarstvo	B	-	10	da		
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da		
	625	jadrastvo, padalstvo, zmajarstvo, balonarstvo	C	-				potencialno

1) V glavnem gre za naravovarstveno sprejemljivo ekstenzivno pašo.

5.126.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Dobra ohranjenost travišč je posledica trajnostnega gospodarjenja z ekstenzivno pašo, zaradi opuščanja paše se ponekod, predvsem v nižjih legah, že začne zaraščanje. Olševa je razmeroma malo obiskan gorski vrh, tako da obisk planincev ne predstavlja grožnje, slovi pa po svoji pestrosti rastlin, na kar kaže še posebej opozoriti z ustreznimi tablami na vseh dostopnih poteh in na počivališčih. Najbolj obiskana točka na Olševi je spodmol Potočka Zijalka, ki je slavno arheološko najdišče, tako da bi kazalo tudi naravovarstveno informativno dejavnost povezati s to točko, ki sicer leži na spodnji meji naravovarstveno pomembnih travišč.

5.126.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna raba subalpinskih travišč pomeni hkrati tudi tradicionalno rabo z ekstenzivno pašo in morebitno košnjo. Tudi razmeroma redki obisk planincev ni moteč, problematična pa bi bila intenzifikacija paše ali popolno opuščanje, ki bi predvsem v nižjih predelih pomenilo razmeroma hitro zaraščanje v smeri poti naravnemu gozdu.

5.126.6 Ocena zanesljivosti virov

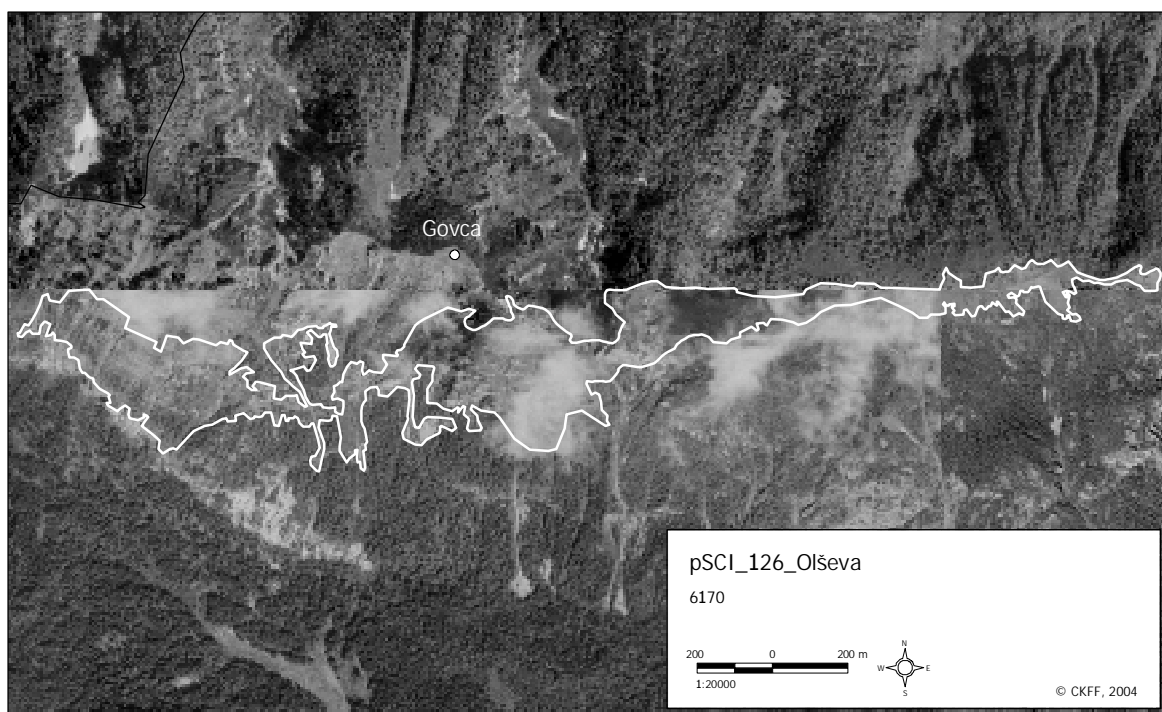
Podatki zbrani na terenu so stari približno 10 let, območje je omejeno na podlagi stanja prikazanega na ortofotoposnetkih iz leta 2001.

5.126.7 Dodatni viri

/

5.126.8 Geografski oris območja

pSCI obsega območje travnišč na južnih pobočjih Olševa od Potočke zijalke na zahodu do vzhodnega konca grebena pod Odeničnim hriberjem in med nadmorskima višinama 1350 in 1900 m.

Slika 5.126: Obris območja pSCI.

5.127 Osp: črničevje

Tone WRABER

5.127.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Poleg nahajališča črničja nad Svetim Nikolajem (glej poglavje 5.212 Sveti Nikolaj: črničevje) edini primer sklenjenega sestoja črničja v Sloveniji (združba *Ostryo-Quercetum pubescentis quercetosum ilicis*), obenem edino avtohtono nahajališče lovora (*Laurus nobilis*) v Sloveniji.

5.127.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
9340	A	A	A	A	DRED	1

1) Redkost: edino avtohtono nahajališče lovora v Sloveniji.

5.127.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

Zaradi težavnega dostopa (ostenje nad Ospom) območje ni podvrženo nobenemu pojavu ali dejavnosti.

5.127.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranjanje sedanjega stanja in občasno opazovanje. Sestoj je očitno trajen stadij v razvoju vegetacije.

5.127.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Izhaja iz zgoraj navedene varstvene usmeritve. Ta zahteva varovanje sedanjega stanja sestoja črničja z lovrom, ki ima tukaj svoje edino znano avtohtono nahajališče v Sloveniji.

5.127.6 Ocena zanesljivosti virov

Avtor je lokaliteto obiskal leta 1977 in nato še enkrat ter objavil članek z opisom sestoja črnega hrasta in lovora. Zato jo lahko imamo za dobro dokumentirano.

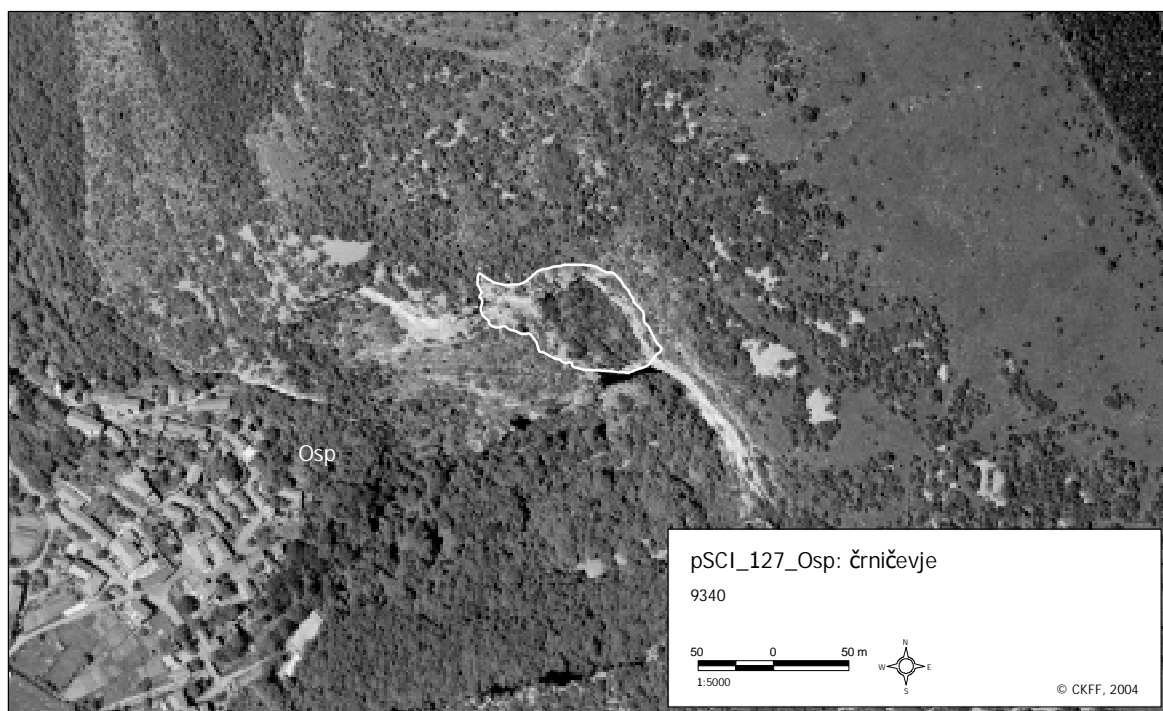
5.127.7 Dodatni viri

Dakskobler, I., 1997. Fitocenološka oznaka sestojev črnega hrasta *Quercus ilex* L. na Sabotinu in izviru Lijaka (zahodna Slovenija). Acta biologica slovenica, Ljubljana 41(2/3): 19-42.

Wraber, T., 1977. Samoniklo nahajališče lovora (*Laurus nobilis* L.) v Sloveniji. Slovensko morje in zaledje 1(1): 193-199.

5.127.8 Geografski oris območja

Območje obsega prepadno ostenje nad vasjo Osp, predvsem tisti del, ki je porasel z gozdno/grmiščno vegetacijo črnega hrasta in lovora.

Slika 5.127: Obris območja pSCI.

5.128 Osp: travišča

Mitja KALIGARIČ

5.128.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Gre za suha travišča kraškega sveta, ki so po svoji nadmorski višini in bližini morja ena najbolj toplih in pod močnim sredozemskim vplivom. Gre za fragmente združbe *Chrysopogono-Centaureetum cristatae*, razvite na naravnih rastiščih gozdov kraškega gabra (*Carpinus orientalis*), kar je v Sloveniji redka situacija, saj so kraški travniki v glavnem na višji nadmorski višini in bolj oddaljeni od morja. Prav zato je bilo območje izbrano, saj je sicer obeh habitatnih tipov v submediteranskem svetu še precej. Gre tudi za razmeroma strnjeno in sklenjeno območje travišč, ki pa so bila zaradi gradnje avtoceste precej prizadeta in skrčena.

5.128.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
5130	B	B	B	B	/	
62A0	B	B	B	B	/	

5.128.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
5130	100	obdelovanje zemlje	C	0	10	da	ne	
	102	košnja	C	+	20	da	ne	
	120	gnojenje	C	-	5	da	da	
	140	paša	C	+	5	da	da	zaželjena v večjem obsegu
	141	opuščanje paše	A	-	30	da	ne	
	971	kompeticija	B	-	20	da	ne	
62A0	100	obdelovanje zemlje	C	-	20	da	ne	
	102	košnja	B	+	20	da	ne	
	140	paša	C	+	5	da	ne	zaželjeno
	141	opuščanje paše	A	-	70	da	ne	

5.128.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Stanje je razmeroma stabilno, vendar bi potrebovalo ekstenzivno pašo in/ali košnjo, kjer je to mogoče. V kolikor ni, je nujno odstranjevanje lesnih vrst vsaj vsake štiri leta. Seveda pa tudi odsotnost infrastrukture, objektov in zemeljskih kopov.

5.128.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Predlagamo sicer ekstenzivno košnjo ali pašo drobnice (najprej koz za odstranjevanje grmovja, kasneje ovc za vzdrževanje travišč), vendar se zavedamo da je za to malo možnosti. Zato je nujno na delu vzdrževati območje brez lesnih vrst, v delu pa čistiti lesne vrste razen brina.

5.128.6 Ocena zanesljivosti virov

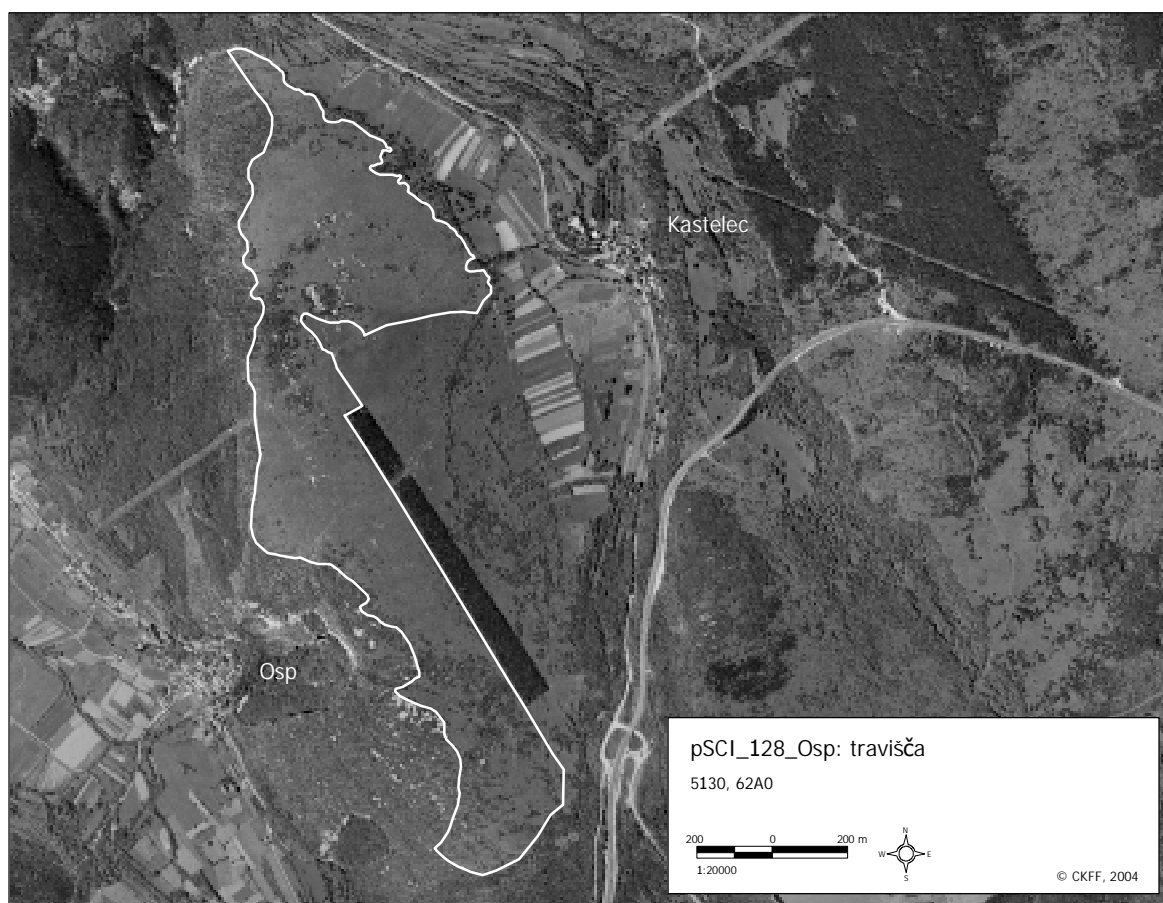
Na območju je potekalo kartiranje habitatnih tipov leta 2003 (Kaligarič et al. 2003, Rozman et al. 2003). Na podlagi kartiranja habitatnih tipov v merilu 1:5000 so za posamezne kvalifikacijske habitatne tipe zarisana zgostitvena območja (Slika 5.128b).

5.128.7 Dodatni viri

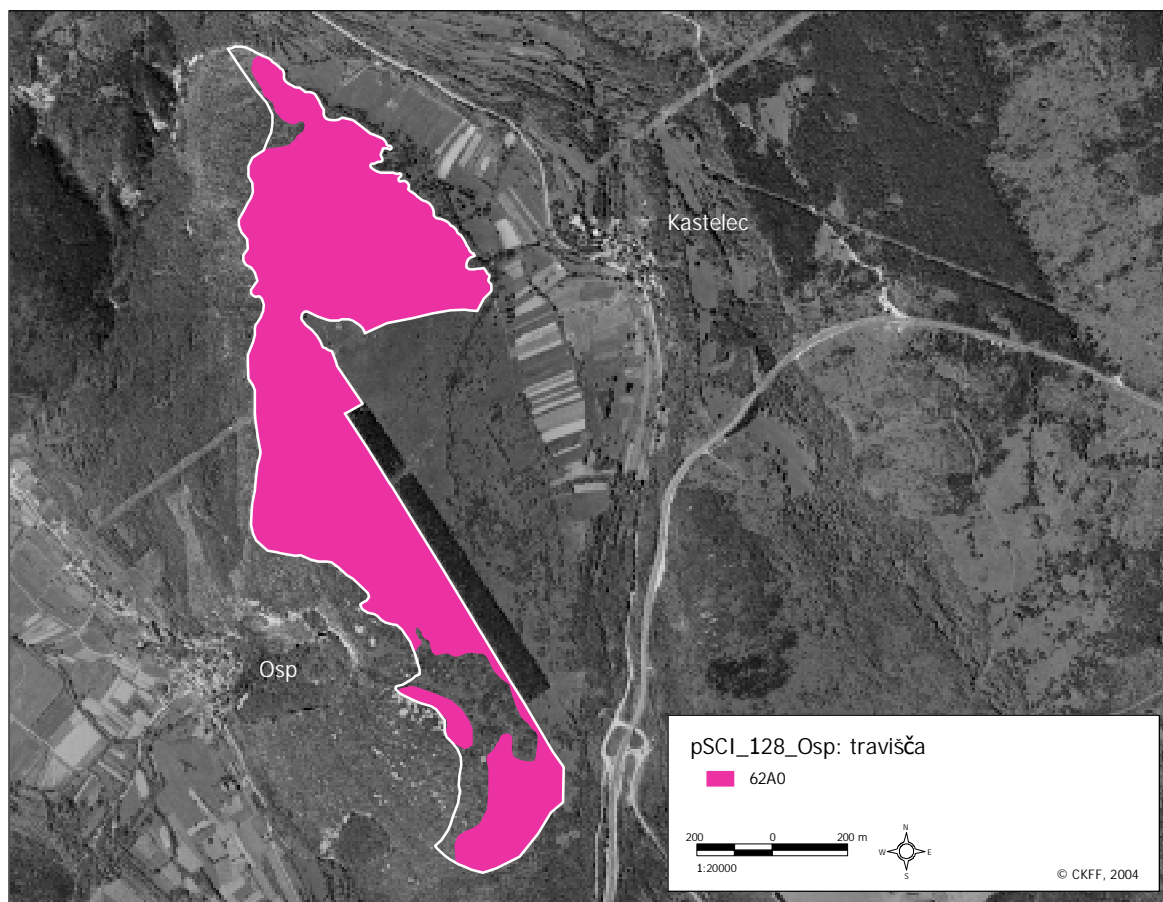
- Kaligarič, M., S. Škornik, B. Lipej, J. Otopal, J. Škalič, B. Rozman, D. Erjavec, B. Trčak, V. Grobelnik, F. Rebeušek, A. Lešnik, A. Šalamun & K. Pobiljšaj, 2003. Kartiranje habitatnih tipov v okviru projekta LIFE-Narava »Ohranitev ogroženih habitatov in vrst na Kraškem robu« (poročilo). Znanstveno-raziskovalno središče, Univerza na Primorskem, Koper & Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
- Rozman, B., D. Erjavec, V. Grobelnik & B. Trčak, 2003. Kartiranje habitatnih tipov v okviru projekta »Ohranitev ogroženih habitatnih tipov in vrst na Kraškem robu« - severni del. Naročnik: Znanstveno raziskovalno središče RS Koper, Koper. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 20 str.

5.128.8 Geografski oris območja

Travišča nad osapsko steno.

Slika 5.128a: Obrisi območja pSCI.

Slika 5.128b: Zgostitvena območja kvalifikacijskih habitatnih tipov na pSCI območju.

5.129 Ostenja ob Kolpi: Krokar

Nejc JOGAN

5.129.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Celoten kompleks ostenij na levem bregu gornjega toka Kolpe predstavlja za slovenske razmere nenavadno krajino, kakršno srečamo v glavnem le še v Alpah. Ta ostenja predstavljajo največji sklenjen kompleks zelo naravnega skalovja v montanskem pasu zunaj slovenskega alpskega območja, ki je poleg tega tudi zelo dobro ohranjen in neogrožen. Vznožje več 100 m visokih strmih sten pokrivajo obsežna melišča, ki so večinoma že stabilizirana in porasla s termofilnim gozdom.

5.129.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	A	C	A	C	DPRIOR	
8160*	A	C	A	A	DPRIOR	
8210	A	B	A	A	/	

5.129.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	501	steze, poti, kolovozi	C	-	?	da	ne	
	700	onesnaževanje	C	-	100	ne	da	
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	?	da	ne	
	900	erozija	C	0	?	da	ne	
	948	naravni požari	C	0	?	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	?	da	ne	
8160*	301	kamnolomi	B	-	10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
8210	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
	702	onesnaževanje zraka	C	-	100	da	da	

5.129.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Skalovje in melišča najbolje ohranjamo, če jih pustimo pri miru. Na celotnem območju zgornjega toka reke Kolpe bi bilo potrebno opozoriti na naravovarstveni pomen teh habitatnih tipov, ki se ga obiskovalci in domačini v glavnem ne zavedajo. Obstoječe planinske poti in druge dostope do pSCI je potrebno vzdrževati in opremiti s pojasnilnimi tablamami.

5.129.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna bi bila odsotnost kakršnekoli rabe. Predvsem je potrebno omejiti in nadzirati morebitna plezališča ter preprečiti gradnjo kamnolomov, preučiti pa je potrebno tudi vpliv dotoka onesnaženega zraka z območja Reke.

5.129.6 Ocena zanesljivosti virov

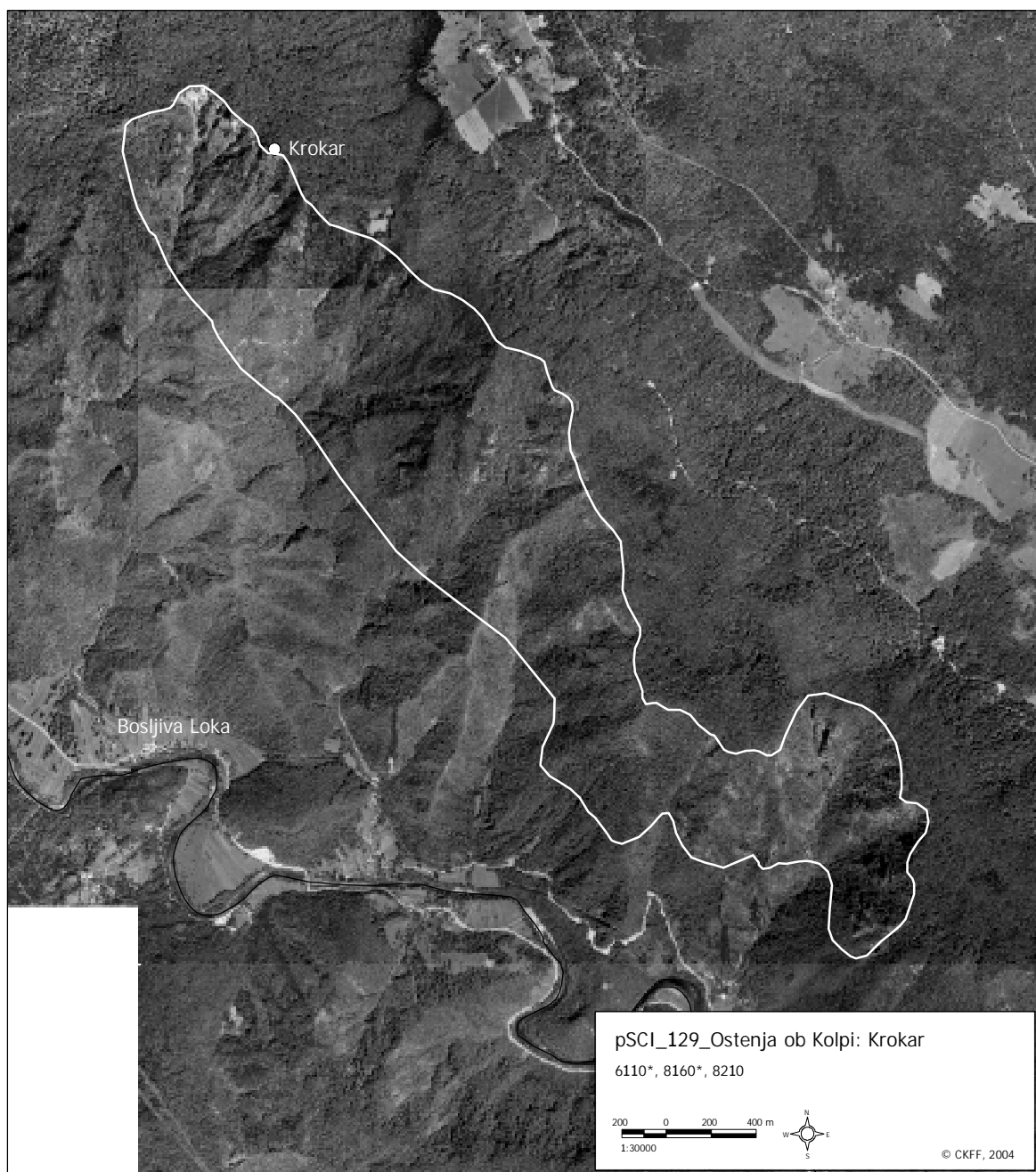
Terenski podatki iz leta 2003.

5.129.7 Dodatni viri

/

5.129.8 Geografski oris območja

Območje obsega ostenja in vznožje ostenj nad levim bregom Kolpe približno od Krokara na severozahodu do Gane nad Srobotnikom ob Kolpi na jugovzhodu in med nadmorskimi višinami približno 350 do 500 m pri dnu in 870 do 1120 m na vrhu.

Slika 5.129: Obrisi območja pSCI.

5.130 Ostenja ob Kolpi: Kuželjska stena

Nejc JOGAN

5.130.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Kompleks ostenij na levem bregu gornjega toka Kolpe predstavlja za slovenske razmere nenavadno krajino, kakršno srečamo v glavnem le še v Alpah in nekaterih soteskah dinarskega sveta. Ta ostenja predstavljajo največji sklenjen kompleks zelo naravnega skalovja v montanskem pasu zunaj slovenskega alpskega območja, ki je poleg tega tudi zelo dobro ohranjen in neogrožen. Vznožje več 100 m visokih strmih sten pokrivajo obsežna melišča, ki so večinoma že stabilizirana in prerasla s termofilnim gozdom.

5.130.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	A	C	A	C	DPRIOR	
8160*	A	C	A	A	DPRIOR	
8210	A	B	A	A	/	

5.130.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	501	steze, poti, kolovozi	C	-	?	da	ne	
	700	onesnaževanje	C	-	100	ne	da	
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	?	da	ne	
	900	erozija	C	0	?	da	ne	
	948	naravni požari	C	0	?	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	?	da	ne	
8160*	301	kamnolomi	C	-	10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
8210	702	onesnaževanje zraka	C	-	100	da	da	
	501	steze, poti, kolovozi	C	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	

5.130.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Skalovje in melišča najbolje ohranjamo, če jih pustimo pri miru. Na celotnem območju zgornjega toka reke Kolpe bi bilo potrebno opozoriti na naravovarstveni pomen teh habitatnih tipov, ki se ga obiskovalci in domačini v glavnem ne zavedajo. Obstoječe planinske poti in druge dostope do pSCI je potrebno vzdrževati in opremiti s pojasnilnimi tablam. Kuželjska stena ima tudi nekaj plezalnih smeri, katerih vpliv na naravo je potrebno oceniti in tovrstno aktivnost ustrezno omejiti.

5.130.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna bi bila odsotnost kakršnekoli rabe. Predvsem je potrebno omejiti in nadzirati plezališča ter preprečiti gradnjo kamnolomov, preučiti pa je potrebno tudi vpliv dotoka onesnaženega zraka z območja Reke.

5.130.6 Ocena zanesljivosti virov

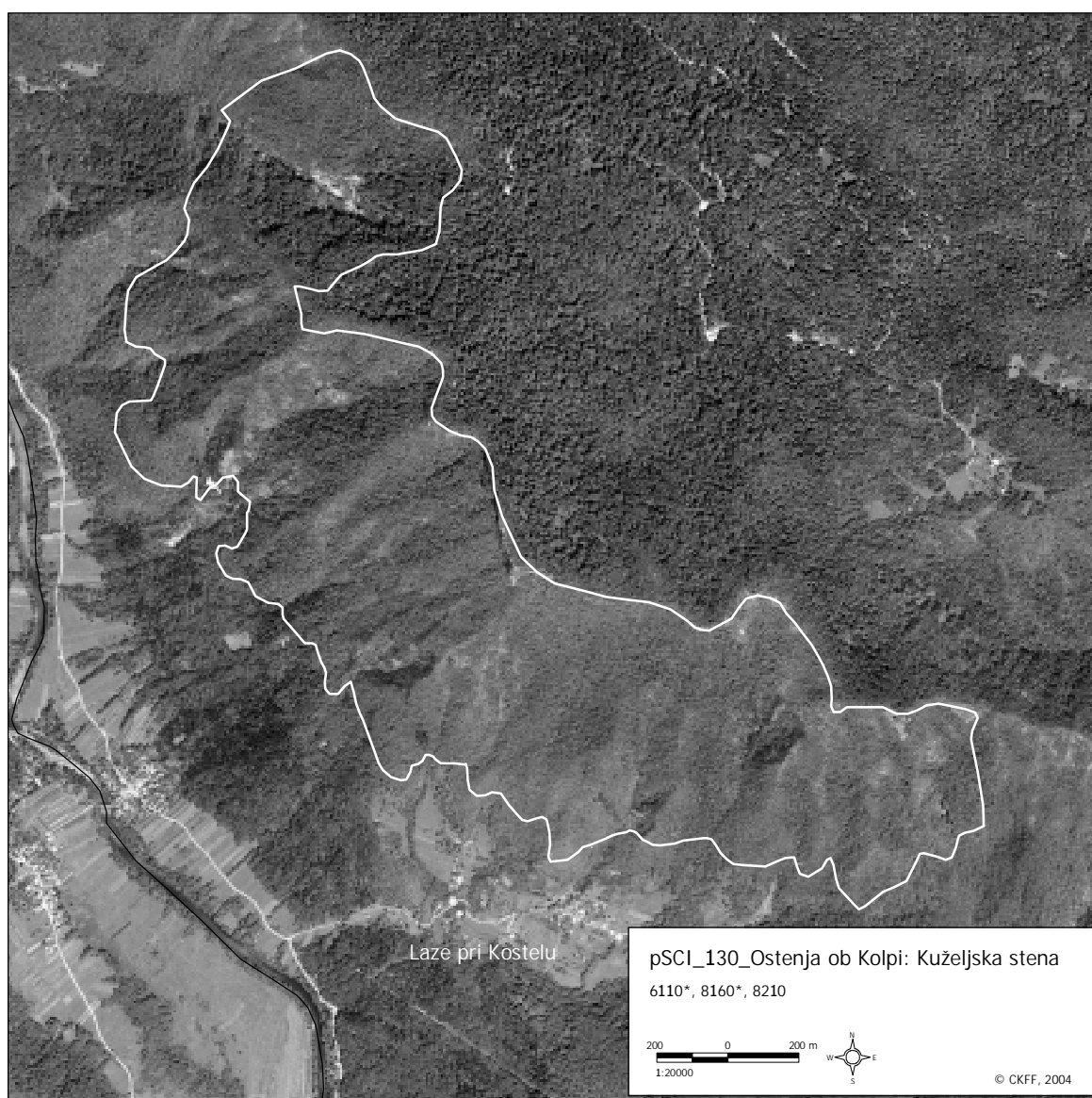
Terenski ogled 2003.

5.130.7 Dodatni viri

/

5.130.8 Geografski oris območja

pSCI obsega širše območje Kuželjske stene od vznožja pobočij na nadmorski višini okoli 350 m do vrha 874 m visoko.

Slika 5.130: Obris območja pSCI.

5.131 Ostenja ob Kolpi: Loška stena

Nejc JOGAN

5.131.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Loška stena je eno od treh velikih skalnatih območij na levem bregu zgornje doline reke Kolpe, ki skupaj predstavljajo največji strnjen kompleks strmih karbonatnih sten zunaj alpskega območja Slovenije. Zaradi svoje nedostopnosti je območje že po naravi dobro zavarovano. Ekstremnost habitatov omogoča uspevanje številnim posebnim rastlinskim in živalskim vrstam, po eni strani submediteranskim, po drugi pa alpskim.

5.131.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	A	C	A	C	DPRIOR	
8160*	A	C	A	A	DPRIOR	
8210	A	B	A	A	/	

5.131.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	501	steze, poti, kolovozi	C	-	?	da	ne	
	700	onesnaževanje	C	-	100	ne	da	
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	?	da	ne	
	900	erozija	C	0	?	da	ne	
	948	naravni požari	C	0	?	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	?	da	ne	
8160*	301	kamnlomi	B	-	10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
8210	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
	702	onesnaževanje zraka	C	-	100	da	da	

5.131.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Skalovje in melišča najbolje ohranjamo, če jih pustimo pri miru. Na celotnem območju zgornjega toka reke Kolpe bi bilo potrebno opozoriti na naravovarstveni pomen teh habitatnih tipov, ki se ga obiskovalci in domačini v glavnem ne zavedajo. Obstoječe planinske poti in druge dostope do pSCI je potrebno vzdrževati in opremiti s pojasnilnimi tablam.

5.131.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Trajnostna bi bila odsotnost kakršnekoli rabe. Predvsem je potrebno omejiti in nadzirati morebitna plezališča ter preprečiti gradnjo kamnolomov, preučiti pa je potrebno tudi vpliv dotoka onesnaženega zraka z območja Reke.

5.131.6 Ocena zanesljivosti virov

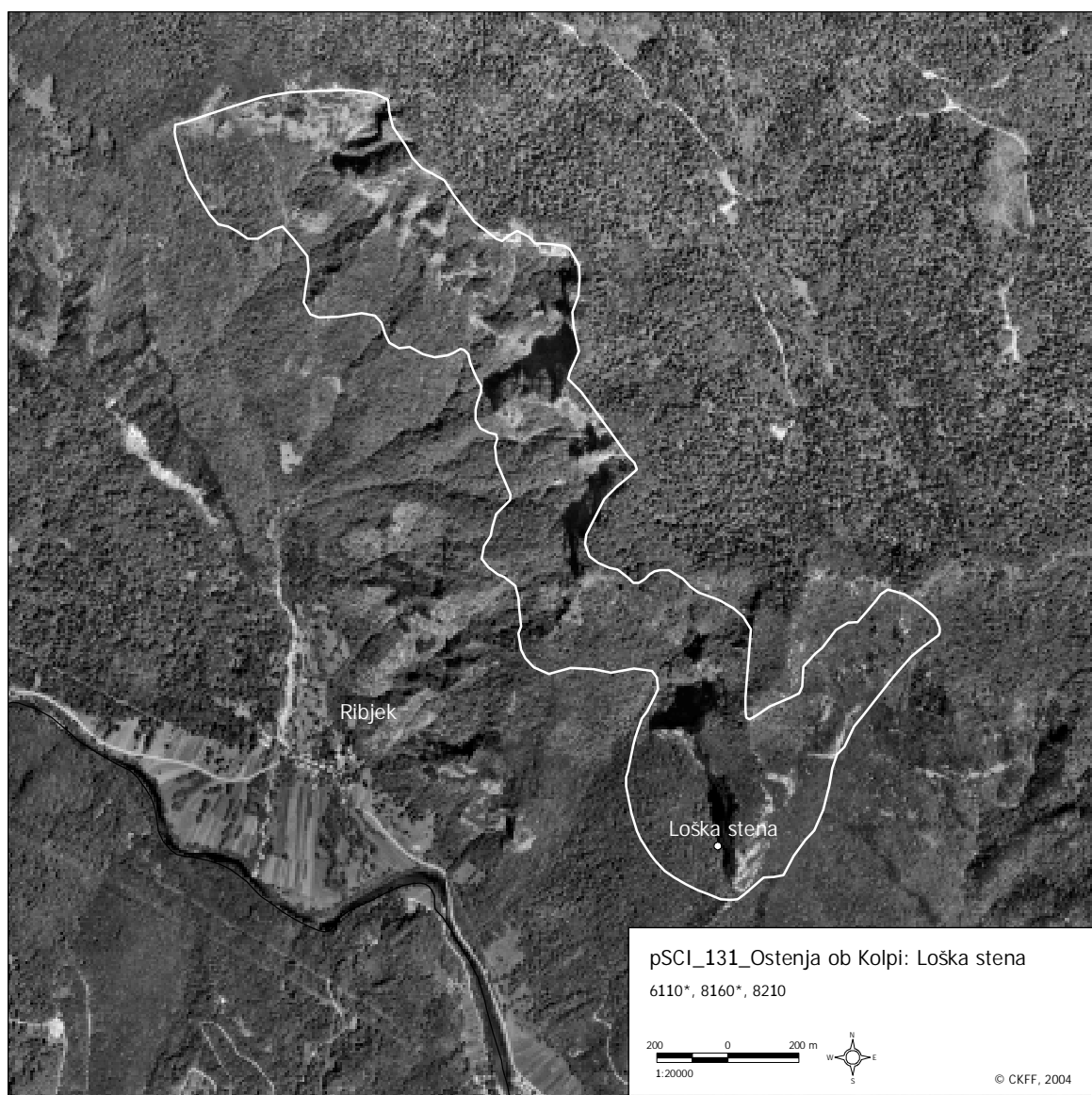
Terenski podatki iz leta 2003.

5.131.7 Dodatni viri

Accetto, M., 1996. Botanična potepanja po ostenjih nad Ribjekom ob Kolpi [Botanical ramblings over rock faces above Ribjek upon the Kolpa River (Slovenija)]. *Gozdarski vestnik*, Ljubljana 54(4): 208-217.

5.131.8 Geografski oris območja

Območje obsega ostenja in vznožje sten od povirja Ribješkega potoka pod Votlo luknjo na severozahodu do Loške stene nad Ložcem na jugovzhodu med nadmorskimi višinami približno 600 m pri dnu in 870-1080 m na vrhu.

Slika 5.131: Obris območja pSCI.

5.132 Ostenja ob Kolpi: Taborska stena

Tone WRABER

5.132.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Območje, imenovano po Taborski steni, je v predlaganem obsegu zaradi delno težavne dostopnosti od človeka zelo malo vplivano ali pa se je ta vpliv po 2. svetovni vojni zelo zmanjšal. Večinoma gre za gozdno vegetacijo, pojavljajo pa se tudi praktično nedotaknjena vegetacija skalnih razpok z izrazito submediteranskim (ilirskim) flornim vplivom, ki jo najbolje označuje travnolistna vrčica (*Edraianthus graminifolius*). Komaj kaj vemo o traviščnih združbah (*Sesleria kalnikensis-Caricetum sempervirentis*). Fitogeografsko je pomembno mešano pojavljanje hladoljubne alpske flore (glacialni relikti), npr. marjetičasta nebina (*Aster bellidiastrum*), čvrsti šaš (*Carex firma*), ostnati šaš (*C. mucronata*), vednozeleni šaš (*C. sempervirens*), golostebelna mračica (*Globularia nudicaulis*), dlakavi sleč (*Rhododendron hirsutum*) in najmanjši alpski zvonček (*Soldanella minima*) ter bolj toploljudnih jugovzhodnoevropskih oreofitov (blagajev volčin *Daphne blagayana*, bratinski košutnik *Gentiana lutea* ssp. *symphyandra*, črni bor *Pinus nigra*) in zahodnobalkanskih (ilirskih) vrst. Omembe vredni so tudi endemiti (justinova zvončica *Campanula justiniana*, kranjski petoprstnik *Potentilla carniolica*, hladnikov grintavec *Scabiosa hladnikiana*).

5.132.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
6110*	A	C	A	C	DPRIOR	
8160*	A	C	A	A	DPRIOR	
8210	A	B	A	A	DRED	1

1) Vegetacija skalnih razpok na območju je v Sloveniji in tudi EU specifična.

5.132.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6110*	501	steze, poti, kolovozi	C	-	?	da	ne	
	700	onesnaževanje	C	-	100	ne	da	
	720	pohojenost, pretirana raba	C	-	?	da	ne	
	900	erozija	C	0	?	da	ne	
	948	naravni požari	C	0	?	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoz	B	-	?	da	ne	
8160*	301	kamnolomi	B	-	10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	

Habitatni tip EU_8210 na pSCI območju ni podvržen nobenemu pojavu ali dejavnosti. Večji del območja sicer prekriva gozdna vegetacija, ki ima značilno submediteransko (ilirsko in ilirikoidno /v smislu Trinajstiča/) florno komponento.

5.132.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranjanje obstoječega stanja in občasen nadzor.

5.132.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Naravoohranjevalna, raziskovalna in izobraževalna raba (funkcija).

5.132.6 Ocena zanesljivosti virov

Medtem ko je sosedna dolina Kolpe dokaj dobro znana, to za levi breg Čabranke ne velja. Poleg posameznih florističnih navedb je pomembna predvsem diplomska naloga Irene Štimec, zelo koristni pa so tudi članki Marka Accetta iz bližnjega Obkolpja.

5.132.7 Dodatni viri

Štimec, I., 1982. Flora osnovnega polja 0454 Cerklje. Diplomsko delo. VTOZD za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Ljubljana. 33 str.

5.132.8 Geografski oris območja

Območje obsega ostenja Velika Stena, Žurgarska stena, Taborska stena in Bela stena, obrnjena proti jugu in jugozahodu in se konča vzhodno od vasi Bezgovica z ostenji zahodne do severozahodne ekspozicije. Poleg skalnatih rastišč obsega tudi obsežne površine mezofilnih in termofilnih gozdnih površin.

Slika 5.132: Obrisi območja pSCI.

5.133 Peca

Nejc JOGAN

5.133.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Peca predstavlja najbolj vzhodno ležeči dvatisočak v jugovzhodnih apneniških Alpah. S svojo lego in izoliranostjo od sosednjih primerljivo visokih karbonatnih vrhov (v Karavankah je najbližji Ojstrc-Visoki Obir, kakih 40 km zahodno, v Kamniških Alpah pa Olševa in Raduha kakih 10 km jugozahodno) ter z dobro ohranjenostjo kompleksa visokogorskih habitatnih tipov je naravovarstveno izredno pomembna. Ker se na ovršju Pece pojavljajo tudi silikatne kamnine in zakisane uravnave, je na njej fragmentarno razvita kisloljubna visokogorska vegetacija, ki je sicer v slovenskih Alpah izredno redka. Tako npr. na Peci srečamo najmanjši jeglič (*Primula minima*) in pisano ovsiko (*Helictotrichon versicolor*), ki imata vsaka le še po eno nahajlišče (na bližnjem Smrekovcu oz. na oddaljenem Mangartu) na ozemlju Slovenije. Kljub svoji izjemnosti je Peca floristično še vedno slabo raziskana.

5.133.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
4060	D	C	B	C	/	
6150	D	B	B	C	DRED	
6170	A	B	A	A	/	
6430A	A	B	A	A	/	<i>Adenostylion</i>
8120	A	C	A	B	/	
8210	A	B	A	A	/	

5.133.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
6170	140	paša	C	+			ne	potencialno
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, jeza in kolesarstvo	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
	626	turno (ali neorganizirano) smučanje	C	-	< 10	da	ne	
6430A	251	nabiranje rastlin na znanih florističnih lokalitetah	C	-	10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, jeza in kolesarstvo	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
	950	razvoj (sukcesija) biocenoza	B	-	50	da	ne	zarasčanje
8120	626	turno (ali neorganizirano) smučanje	C	-	< 10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, jeza in kolesarstvo	B	-	10	da	ne	
	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	
	942	plazovi	C	-	< 10	da	ne	
8210	626	turno (ali neorganizirano) smučanje	C	-	< 10	da	ne	
	501	steze, poti, kolovozi	B	-	10	da	ne	
	622	sprehajanje, pohodništvo, jeza in kolesarstvo	B	-	10	da	ne	
8210	624	planinarjenje, plezanje, jamarstvo	B	-	10	da	ne	

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8210	626	turno (ali neorganizirano) smučanje	C	-	< 10	da	ne	

5.133.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Celotno območje Pece, od Tople na zahodu do Mežice na vzhodu in od vrha Pece do doline Smrti nad Žerjavom, je naravovarstveno izredno pestro, bogato in razmeroma zelo dobro ohranjeno. Po svojem pomenu je Peca na slovenskem Koroškem primerljiva z Ojstercem (Visokim Obirjem) na avstrijskem delu in bi si zato zaslužila tudi večjo naravovarstveno pozornost. Na raznolikost habitatnih tipov vpliva geomorfološka pestrost, pomembno pa tudi geološka pestrost, kakršne drugod v naših Alpah večinoma nimamo. Nujno je torej ustrezno varovanje območja, dvigovanje naravovarstvene zavesti obiskovalcev in tudi fizično varovanje nekaterih najredkejših habitatnih tipov, kot so npr. visokogorski kisli travniki. V ta namen bi bilo nujno natančno kartiranje habitatnih tipov vsaj v subalpinskem in alpskem pasu Pece.

5.133.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Subalpinski in alpski pas Pece posebne rabe ne potrebuje. Zaželeno je ekstenzivna paša na krčevinah v subalpinskem in zgornjem montanskem pasu, v pasu ruševja in nad njim pa predvsem vzdrževanje planinskih poti in preprečevanje divjega nadelovanja poti. Nadzirati je potrebno tudi hitrost spontanega zaraščanja ruševja na traviških, ki jih več ne pasejo, in v primeru potrebe ruševje na takih mestih tudi aktivno odstranjevati.

5.133.6 Ocena zanesljivosti virov

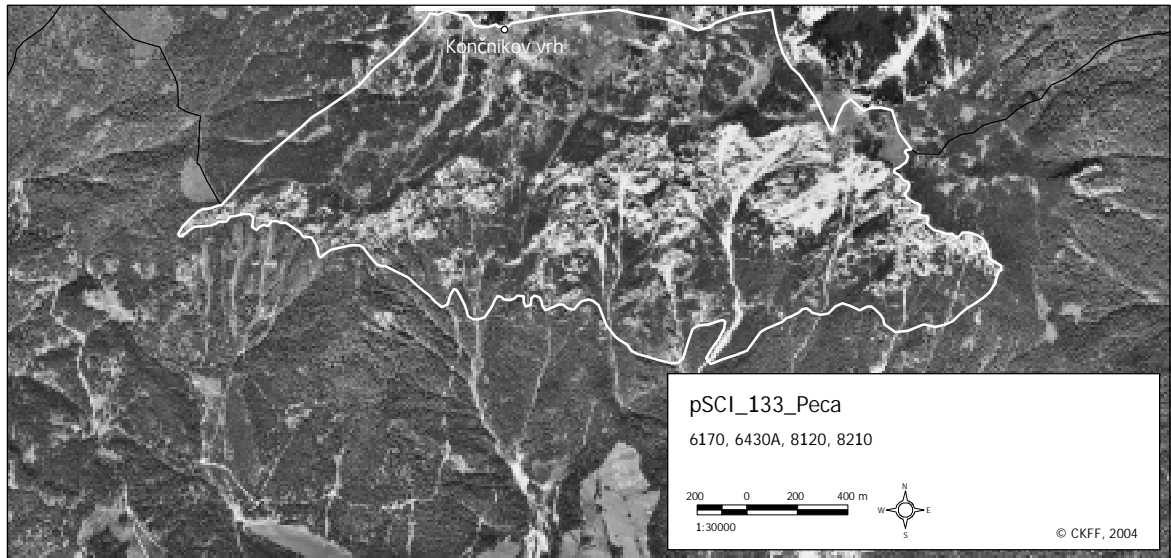
Podatki zbrani na terenu so stari približno 10 let, območje je omejeno na podlagi stanja prikazanega na ortofotoposnetkih iz leta 1998.

5.133.7 Dodatni viri

/

5.133.8 Geografski oris območja

Območje obsega ovršni predel Pece od Velikega travnika nad Malo Peco na vzhodu do kote 1835, kjer državna meja ostro zavije od severovzhodne v severozahodno smer in med nadmorskimi višinami 2125 m pri vrhu in manj kot 1500 m pri dnu.

Slika 5.133: Obrisi območja pSCI.

5.134 Pečina nad Orešjem

Tone WRABER

5.134.1 Kratek opis in utemeljitev predloga območja

Prvo odkrito nahajališče (eno od dveh) bavarske popkorese (*Moehringia bavarica*) v Sloveniji. Po dosedanji vednosti ne gre za »čisto vrsto«, temveč za križanca med bavarsko (*M. bavarica*) in mahovno popkoreso (*M. muscosa*). Obenem razmeroma redek primer za karbonatno vegetacijo skalnih razpok v nižinskem pasu v jugovzhodni Sloveniji.

5.134.2 Naravovarstvena ocena posameznih kvalifikacijskih habitatnih tipov na območju

EU_koda	HTREP	HTPOV	HTOHR	HTOC	dodatna merila	opombe
8210	A	C	A	A	DRED	

5.134.3 Specifični vplivi na posamezne habitatne tipe znotraj in v okolici pSCI

EU_koda	koda vpliva	vpliv	intenzivnost [A, B, C]	vpliv [+ , 0, -]	% območja pod vplivom	znotraj pSCI	okolica pSCI	opombe
8210	501	steze, poti, kolovozi	C	-	5	da	NR	NR - ni relevantno
	251	nabiranje rastlin na znanih florističnih lokalitetah	C	-	20	da	NR	NR - ni relevantno

Pečina je pravzaprav nedostopna in kot takšna skoraj neogrožena, vendar je dostopnih mnogo primerkov bavarske popkorese, ki je zato, kot floristična redkost, potencialno ogrožena, zaenkrat predvsem zaradi botanikov.

5.134.4 Varstvene usmeritve znotraj pSCI

Ohranjanje sedanjega stanja in občasen nadzor.

5.134.5 Predlog trajnostne rabe znotraj pSCI

Izobraževalna dejavnost na primeru vegetacije karbonatnih skalnih razpok v jugovzhodni Sloveniji.

5.134.6 Ocena zanesljivosti virov

Poznavanje območja je dobro. Zadnji avtorjev obisk je bil leta 2002.

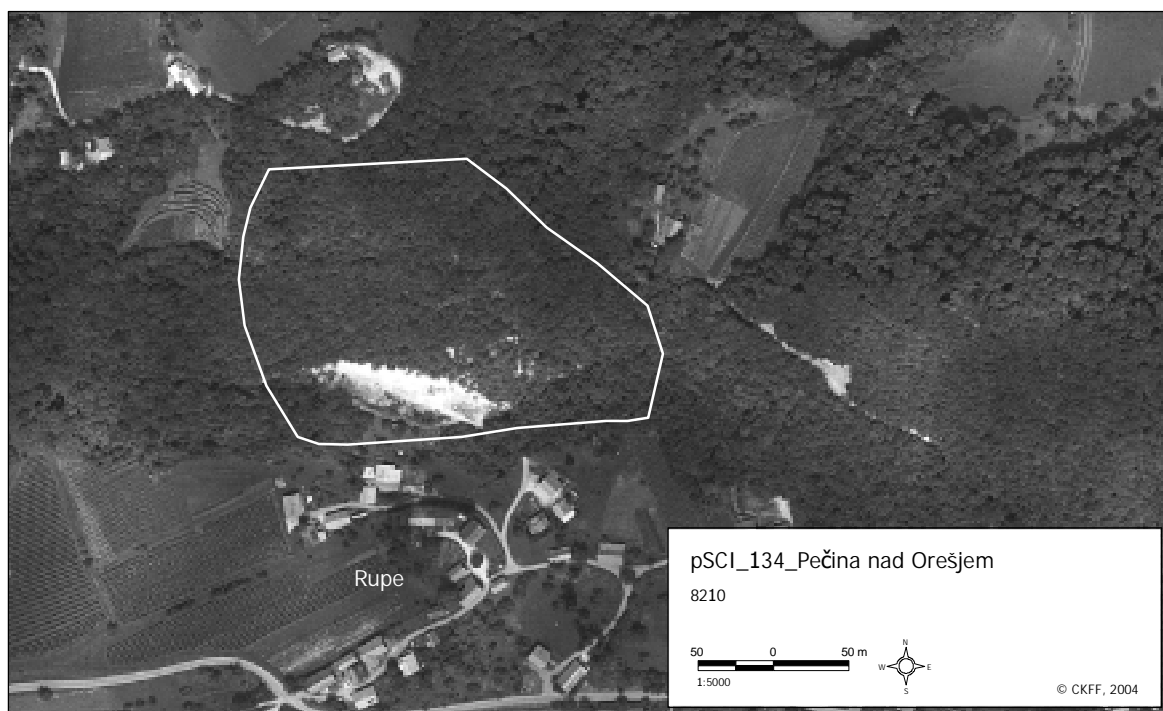
5.134.7 Dodatni viri

Alexander, R.C., 1846. Botanical Excursion in Lower Styria in 1842. The Annals and Magazin of Natural History, including Zoology, Botany and Geology 17 [suppl.]: 457-466.
 Wraber, T., 1984. »Bavarska« popkoresa na Bizeljskem. Proteus, Ljubljana 47(2): 56-59.

5.134.8 Geografski oris območja

Območje obsega ostenje (Velike) Pečine in sosednjo termofilno grmiščno/gozdno vegetacijo nad zaselkom Rupe (delom Orešja).

Slika 5.134: Obris območja pSCI.